

עתירה מס' 1335-16

בעניין: הפסקת חברות בליכוד

עותרים: אביעד ויסולי ואח.

נגד

משיבים: משה (בוגי) יעלון

החלטה

1. העותרים מבקשים להורות על הפסקת חברותו בליכוד של שר הביטחון משה יעלון וזאת על פי סעיף 21 א לתוקת הליכוד בגין "סיוע של ממש למפלגות המתחרות בליכוד כאשר הורה לפנות יהודים מבתים שרכשו כחוק בתברון."
2. בעתירתם הם מותחים ביקורת חריפה ורחבת יריעה על החלטת שר הביטחון, הכוללת ביקורת משפטית לגופה של החלטתו ונוהלי קבלתה; ביקורת פוליטית וביקורת אידיאולוגית.
3. לחיזוק עמדתם נתלים העותרים באילנות גבוהים ובראשם שר התיירות יריב לוין שדרש משר הביטחון לעצור את הפינוי אותו תיאר "שערורייה הזועקת לשמיים".
4. ה-"סיוע למפלגות המתחרות בליכוד" מוצא ביטוי לטענת העותרים בשתי דרכים: האחת היא שהתנהלותו של שר הביטחון מקילה על מפלגות האופוזיציה לשבש ואף להכשיל יוזמות ממשלתיות וליכודיות בכנסת. הכיצד? מדובר בפועל יוצא דו שלבי: התנהלותו של השר יעלון מבעירה את חמתם של מספר חברי קואליציה ואלו בתורם החליטו לאות מחאה להחרים הצבעות בכנסת וההחרמה הזו מסייעת סיוע של ממש למפלגות המתחרות בליכוד.
5. הדרך הנוספת נעוצה, לשיטת העותרים, בצד המהותי של התנהלות השר: "עצם פינוי יהודים מבתים אותו רכשו כדין, תוך שימוש בכח וללא קיום שימוע והליכים כדין" מסייע למפלגות יריבות השואפות לחסל את ההתיישבות.
6. עוה"ד הלוי מצידו מבקש למחוק את העתירה על הסף בהעדר עילה. העותרים בתגובה מעלים הסתייגויות ביחס לעצם זכות העמידה של היועץ המשפטי בעתירה זו.
7. הדיון הזה הינו דיון ראשון שבא לאחר תיקון החוקה מיום 31.5.15 שעיקרו העברת הבחינה הראשונית של בקשות הרחקת חברים ממנהלת התנועה למוטב של בית הדין. השאלה העומדת בפני בית הדין, בדיון מקדמי, הראוי להתקיים במקרה זה, בין על פי פניית היועץ המשפטי ובין בלעדיה, היא, האם העתירה על פניה מצביעה על עילה לכאורה להרחקת המשיב. תקדימי העבר מצביעים שנשיא בית הדין היה דוחה על הסף עתירות

שלא גילו לדעתו עילה לכאורה. בשל מיוחדות העתירה שלפנינו על, רקע התיקון החדש לחוקה והשלכותיה התקדימיות מתקיים הדיון המקדמי בסוגיה, באופן חריג, בהרכב של שלושה שופטים.

8. על אף העדר ההשלכה המעשית, כאמור, להשגות העותרים ביחס למעמדו של היועץ המשפטי, אנו רואים חשיבות להתייחס לחלק העקרוני שבטענות העותרים בהקשר זה: (אנו בוחרים לא להתייחס כאן לעניין ייצוגו של חבר שמבקשים להרחיקו ע"י היועץ המשפטי לתנועה- ככלל, וניגוד העניינים הטבוע בייצוג שכזה - בפרט). היועץ המשפטי הוא אורגן חיוני של המערכת המשפטית של התנועה. הבעת עמדה בכתב או בעל פה בכל נושא תנועתי שהוא מאמין שיש צורך לגביו להאיר את עיני בית הדין ולהציע את עמדתו המשפטית - היא לא רק זכות הנתונה לו, אלא במקרה כזה, אפילו חובה.
9. ויודגש, כי הליך של סילוק על הסף ננקט במשורה ובמקרים נדירים המדובר בסעד מרחיק לכת שמטרתו להציב סכר על דיון הדיון המשפטי בפני העותר המבקש לעבור את הסף, להשמיע את ראיותיו ולשטוח את טענותיו בפני היושבים בדין. דחיה על הסף תעשה רק כאשר בית הדין משוכנע שגם אם היה נשמע הדיון לגופו, אחת היה דינו - להידחות. עלינו לנהוג בזהירות רבה ולעשות שימוש באמצעי זה רק באותם מקרים שבהם ברור כי סיכויי העתירה הנם, למעשה אפסיים, וכך במקרה דנן.
10. לפיכך ואפילו יש מקום לנהל ויכוח נוקב עם השר יעלון על החלטתו בדבר פינוי היהודים מבינתם בחברון וגם מותר למתוח עליה ביקורת ולפעול לשינויה, או למצער, למניעת חזרה על התנהלות שכזו בעתיד. אך המקום הראוי לפעול בכיוון זה הוא המרכז, ההנהלה, השלכה המדינית, המזכירות, הסיעה בכנסת- לא בית הדין. למעשה כמעט כל מוסד בתנועה מתאים יותר מבית הדין לבחון את רוב רובן של הטענות כבדות המשקל שמעלים העותרים. תפקידו של בית הדין יכול להיות במישור של ויכוח קיומו של ויכוח ציבורי כזה- אך בשום פנים לא לשמש כזירה בה הוא מתקיים. נדמה שהשר יריב לזין שבדבריו נתלים העותרים כאמור, היה ראשון המסתייגים מקיומו של דיון מין הסוג הזה בערכאה שיפוטית.

11. הניסיון להיתלות בסעיף הסיוע למפלגה אחרת כקשר קפיצה להרחקת המשיב מן התנועה הוא מלאכותי בעליל וקלוש ביותר. אם כל החלטה או פעולה שתוליד מתאה של "נפגע" כזה או אחר, תיכנס לקטגוריה של - "סיוע ליריבים", קיימת סכנה מוחשית, שעד מהירה יישאר הליכוד ללא שרים ללא יו"ר כנסת ללא יו"ר סיעה ושאר בעלי סמכות, באשר אמירות או מעשים שלהם, בתוקף תפקידם, תמיד עלולים לעורר רוגז ובעקבותיו מחאה שתסייע ליריבים ואזי על כולם תאיים חרב ההרחקה... הוא הדין באשר להחלטות המקדמות לכאורה את מצען של מפלגות מתחרות. לו קיבלנו את העתירה על פי הנימוק הזה, ניתן היה על פי אותו הגיון להרחיק חבר כנסת שפועל לחיזוק שמירת השבת בהיותו מקדם מדיניות המזוהה עם המפלגות הדתיות ואין לדבר תוחלת, ובעיקר אין לו סוף.

12. אשר על כן אנו דוחים את העתירה באשר על פניה היא אינה מצביעה על עילת תביעה.

(-)

(-)

(-)

חברת ביה"ד - מיקי מזר

חבר נשיאות ביה"ד - יאיר לחן

נשיא ביה"ד- מיכאל קליינר